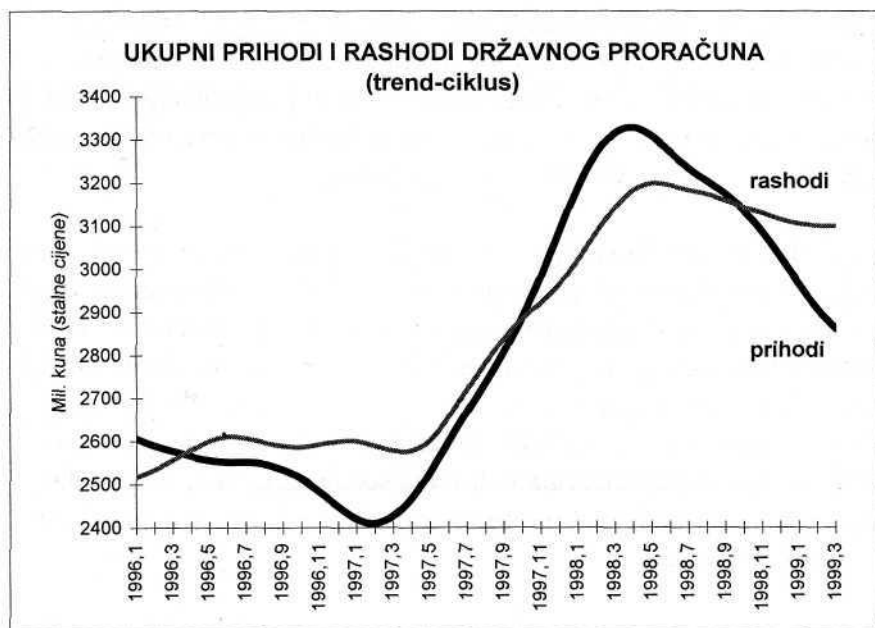

I. NERAVNOTEŽE

Uz rashode veće od ukupno ostvarenih prihoda u ožujku za 746 mil. kuna, ukupni deficit Državnog proračuna dostigao je u prvom tromjesečju 1999. godine iznos od 1837 mil. kuna, što predstavlja 18% proračunskih rashoda ili oko 6% procjenjenog bruto domaćeg proizvoda u tom razdoblju.

Pri relativnom zadržavanju visoke razine ukupnih rashoda dostignute tijekom 1998. godine u uvjetima inicijalno povećanih prihoda po osnovi efektivnog povećanja oporezivanja potrošnje (ukupni rashodi su u prvom tromjesečju ove za 3.8% realno veći nego u istom razdoblju prošle godine te za 2.3% sezonski manji od prošlogodišnjeg prosjeka), takav deficit prvenstveno proizlazi iz zaustavljanja rasta te u drugoj

polovini 1998. godine započetog smanjivanja proračunskih prihoda. Njihova realna razina smanjuje se tako od srpnja 1998. do ožujka 1999. godine po trendnoj stopi od 1.5% mjesečno, čime je ukupna realna razina prihoda Državnog proračuna u prvom tromjesečju 1999. za 16.8% dezonirano niža od prosječne u 1998. te za 19.9% niža nego na početku te godine. U okviru toga, prihodi od poreza na potrošnju realno su manji za 25.0%, a prihodi od carina i uvoznih pristojbi realno manji za 9.5%, dok su prihodi od oporezivanja dohotka i dobiti za 3.5% realno veći nego u prvom tromjesečju 1998. godine.

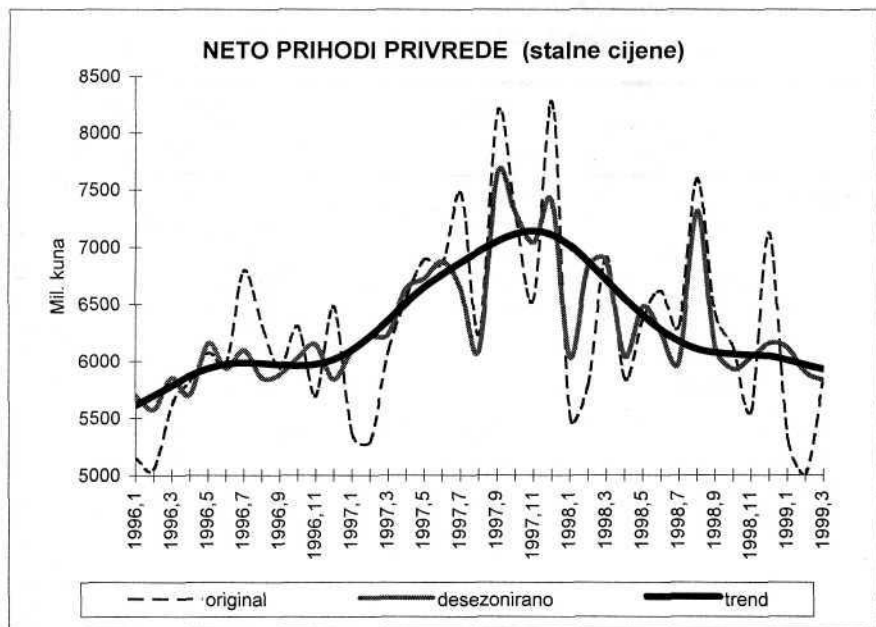
Sukladno takvim kretanjima u okvirima Državnog proračuna, a pri realno nižim prihodima Fonda mirovinsko i invalidskog osiguranja u prva dva mjeseca ove u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 4.8% i Fonda zdravstvenog osiguranja za 5.1%, ukupni konsolidirani prihodi središnje države realno su niži u prva dva ovogodišnja mjeseca za 20.6%, a konsolidirani rashodi niži za 4.6% u odnosu na iste mjesece 1998. godine, iz čega proizlazi deficit konsolidiranog proračuna središnje države u tom razdoblju na razini od oko 7% procjenjenog bruto domaćeg proizvoda.

Takvi odnosi između apsolutnih iznosa ukupnih proračunskih prihoda i rashoda na početku 1999. te njihovih globalno i strukturno diferenciranih relativnih razina u usporedbi sa stanjem na početku 1998. godine, djelomično jesu rezultat kombinacije djelovanja činitelja s kratkoročnim efektima (promjene u sustavu naplate poreza na dodanu vrijednost, koncentracija dospjeća obveza po osnovi javnog duga u razdoblje sezonsko niskih prihoda, visoka razina poreznih prihoda na početku 1998. godine uslijed prijenosa naplate poreza na promet, smanjena disciplina dijela poreznih obveznika i sl.), ali njihov osnovni uzrok ipak leži u reduciranju ključnih poreznih osnovica uslijed smanjenja ekonomske aktivnosti, povećanju troškova poslovanja privrednih entiteta te u smanjenju likvidnosti u uvjetima pada deviznih rezervi i osnovnih agregata domaćeg novca.

**OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA
u razdoblju siječanj-ožujak**

	Mil. kuna		Struktura		Indeksi
	1998.	1999.	1998.	1999.	1999/98.
UKUPNI PRIHODI	10099.4	8360.7	106.31	81.98	82.8
1. Porezni prihodi	9412.3	7951.9	99.08	77.98	84.5
- na dohodak i dobit.	1344.1	1438.0	14.15	14.10	107.0
- na potrošnju	6998.7	5420.9	73.67	53.16	77.5
- na međunarod. trgovinu	989.0	926.0	10.41	9.08	93.6
- ostali	80.6	167.0	0.85	1.64	207.2
2. Neporezni prihodi	557.7	316.6	5.87	3.10	56.8
3. Prihodi od kapitala	129.3	92.3	1.36	0.91	71.4
UKUPNI RASHODI	9499.7	10197.9	100.00	100.00	107.3
1. Tekući rashodi	8638.7	9109.7	90.94	89.33	105.3
2. Kapitalni rashodi	796.6	887.1	8.39	8.70	111.4
3. Posudbe - otplate	64.4	201.1	0.68	1.97	312.3
SALDO (P-R)	599.7	-1837.2	6.31	-18.02	-306.4
1. Strano financiranje	-519.5	-1441.1	-5.47	-14.13	277.4
2. Domaće financiranje	1119.2	-396.1	11.78	-3.88	-35.4

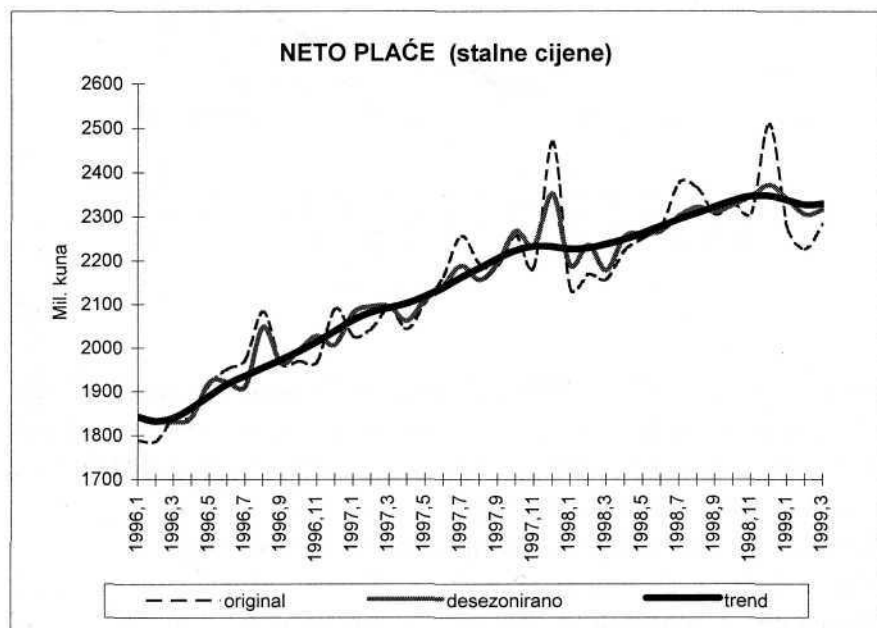
Tako su, iako upola manjim intenzitetom nego tijekom 1998. godine, neto prihodi privrede od realizacije roba i usluga zadržali tendenciju realnog smanjivanja i u prvom tromjesečju 1999. godine po stopi od 0.6% mjesečno, čime je njihova desezonirana razina u tom razdoblju za 6.1% realno niža od prosječne u prošloj godini i za 11.3% niža nego u prvom tromjesečju te godine. Pri tome su bruto prihodi realno manji od prošlogodišnjih za samo 0.6%, ali su materijalni troškovi (inducirani porastom zaliha, realnom deprecijacijom tečaja i oporezivanjem reprodukcijske potrošnje) veći za 4.5%, povećavši svoj udio u strukturi bruto prihoda sa 68.5 na 71.9%.

Istodobno, u uvjetima stagnacije nominalnih plaća te usporavanja kreditne aktivnosti banaka, udio neto isplata stanovništvu u strukturi neto prihoda privrede povećan je sa 30.7% u prvom tromjesečju prošle na 33.0% u istom razdoblju ove godine, a udio neto otplata glavnica i kamata na kredite sa 8.2 na 13.4%, smanjujući likvidnost u sferi ostalih plaćanja, što rezultira i smanjenjem udjela plaćenih poreza i doprinosa u strukturi raspodjele tih prihoda sa prošlogodišnjih 44.9% na 41.8% u prvom tromjesečju ove godine.

Do sličnih strukturnih promjena dolazi i u raspodjeli neto prihoda javnih službi i društvenih djelatnosti, gdje udio isplata stanovništvu raste sa 32.0 na 38.4% (realni međugodišnji rast tih isplata iznosi 19.3%), a udio neto otplata kredita sa 3.6 na 8.2%, tako da je u cjelini financijskog poslovanja pravnih osoba došlo do strukturnih pomaka u raspodjeli koji - nadovezujući se na realni pad privredne aktivnosti i smanjenje

ekonomičnosti poslovanja - zaoštavaju problem likvidnosti u sferi reprodukcije potrošnje te ga širi i u sferu naplate poreza. S druge strane, unatoč smanjenju ukupnih prihoda, masa neto plaća zadržava u prvom tromjesečju 1999. godine realnu razinu prenijetu iz prošle godine koja je desezonirano za 1.8% viša od prošlogodišnjeg prosjeka i za 5.1% viša nego u prvom tromjesečju te godine, što je i uzrok intenzivnije naplate poreza i doprinosa iz dohodaka u odnosu na naplatu ostalih poreza.

Sve to odražava se, međutim, i na rast iznosa nepodmirenih naloga za plaćanje, koji je u prvom tromjesečju 1999. godine povećan za 3.5 mlrd. kuna (za 24.4%) i krajem mjeseca ožujka je za 75.9% veći nego u istom mjesecu prošle godine, dok je njegov odnos prema novčanoj masi povećan u tom razdoblju sa 79.5% u ožujku 1998. na 106.2% u prosincu i 149.2% u ožujku ove godine.

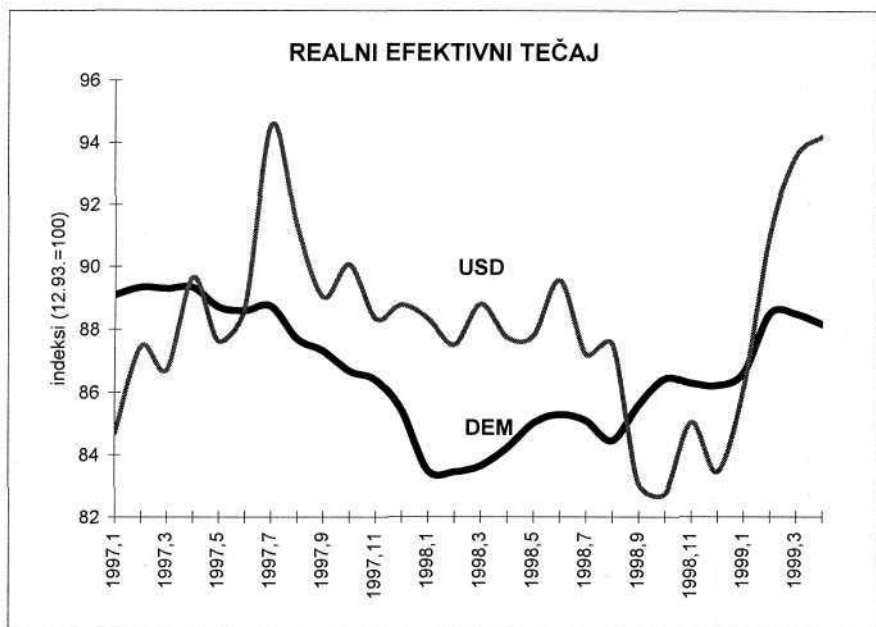

Dok je u siječnju i veljači 1999. godine deficit Državnog proračuna (1091 mil. kuna) bio gotovo u cjelosti financiran iz domaćih kratkoročnih izvora, prihodima ostvarenim u ožujku po osnovi emisije euroobveznica smanjeno je domaće financiranje proračunskog deficita za 641 mil. kuna, tako da je iz inozemnih izvora ukupno u prvom tromjesečju financirano 78.4% deficita Državnog proračuna. Takve promjene u strukturi financiranja proračunskog deficita odrazile su se tijekom ožujka i na kretanja u monetarnom sektoru, povećavši ponudu deviza uz istodobno smanjenje zaduženosti države kod centralne banke (za 491 mil. kuna) i kod poslovnih banaka (za 322 mil. kuna) ili ukupne neto zaduženosti središnje države kod domaćeg bankarskog sustava za 1068 mil. kuna.

NOVČANI PRIMICI I IZDACI PRAVNIH OSOBA
siječanj-ožujak

	UKUPNO			PROIZVODNE DJE LATNOSTI			FINANCIJSKE DJE LATNOSTI			DRUŠTVENE DJE LATNOSTI		
	Struktura		Indeks	Struktura		Indeks	Struktura		Indeks	Struktura		Indeks
	1999.	1998.	1999/98.	1999.	1998.	1999/98.	1999.	1998.	1999/98.	1999.	1998.	1999/98.
1. PRIMICI IZ RED. DJ. stanovništvo	246.43	232.99	102.9	356.71	320.96	102.4	325.44	284.17	110.2	128.08	129.42	102.9
prav. osobe	49.17	48.48	98.6	84.14	80.85	95.9	82.46	60.07	132.1	10.64	11.31	96.9
2. MATERIALNI TROŠKOVI	197.26	184.51	104.0	272.58	240.11	104.6	242.98	224.10	104.3	117.43	118.11	102.4
3. NETO PRIMICI	146.43	132.99	107.1	256.71	220.96	107.1	224.44	184.17	117.8	28.08	29.42	98.3
4. POREZI	100.00	100.00	97.2	100.00	100.00	92.2	100.00	100.00	96.2	100.00	100.00	103.0
na dohotke	68.21	69.27	95.8	42.15	44.77	84.7	48.33	47.98	96.9	97.31	99.03	101.2
na potrošnju	58.19	56.73	99.7	21.75	21.61	92.8	37.79	34.98	103.9	96.60	98.25	101.2
5. KREDITI	10.02	12.54	77.7	19.40	23.16	77.2	10.54	13.00	78.0	0.72	0.77	95.2
primljeni	7.77	2.64	286.0	7.92	2.54	287.2	8.51	1.58	517.2	7.53	2.89	268.4
otplate	3.88	6.49	58.1	5.81	9.49	56.4	9.58	20.40	45.2	1.28	1.38	95.6
6. KAMATE	11.65	9.13	124.0	13.73	12.03	105.2	18.09	21.98	79.2	8.81	4.27	212.7
7. STANOVNIŠTVO	2.77	3.17	85.0	4.53	5.07	82.4	5.94	6.22	91.8	0.64	0.67	99.0
plaće	36.26	31.64	111.4	31.97	30.22	97.5	53.87	41.15	125.9	38.35	31.97	123.5
ostalo	20.57	18.42	108.6	22.63	20.78	100.4	33.52	28.98	111.3	16.95	14.46	120.8
8. PLASMANI SR.	15.69	13.22	115.4	9.34	9.45	91.1	20.34	12.18	160.7	21.40	17.51	125.8
9. OSTALO	0.03	1.47	1.8	0.82	0.46	163.5	8.94	19.45	44.2	-1.83	0.24	-782.7
10. ŽIRO-RAČUN	-12.81	-5.52	225.6	17.19	21.10	75.1	-22.02	9.63	-220.0	-41.28	-36.83	115.4
	-2.22	-2.66	81.2	-3.58	-4.16	79.3	-3.56	-206.06	13.2	-0.72	2.03	-36.5

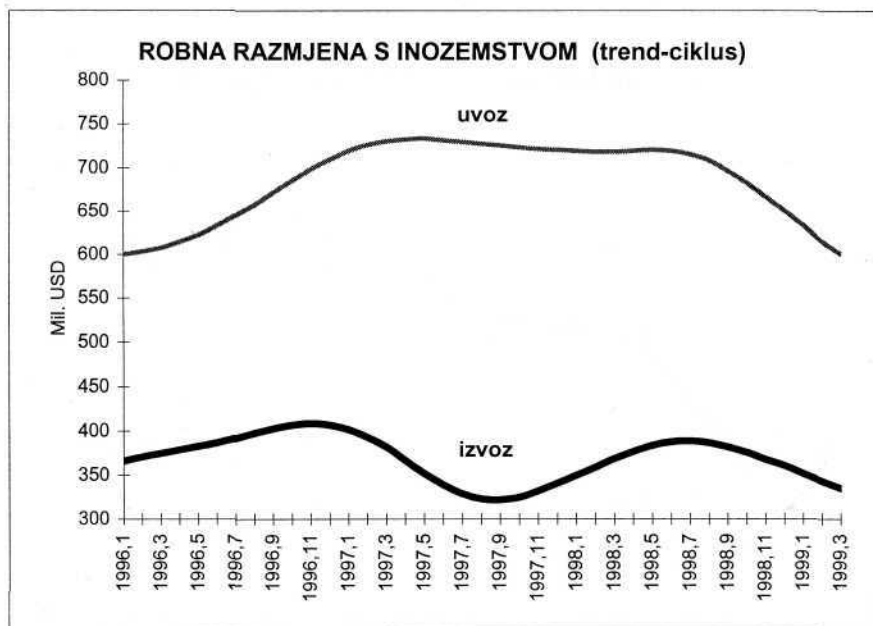
To je tijekom ožujka i travnja doprinijelo zaustavljanju tendencije deprecijacije nominalnog tečaja kune u odnosu na DEM, koja je od početka 1998. do ožujka 1999. godine ukupno iznosila 10.5%, od čega u prva tri ovogodišnja mjeseca 3.9%. Uz istodobno održavanje inflacije na prosječnoj mjesečnoj razini od 0.4%, time do stabilizacije nominalnog tečaja kune dolazi na njegovoj realnoj razini koja je u travnju 1999. za 3.7 % niža od prosječne u 1998. godini u odnosu na DEM i za 8.1 % niža u odnosu na USD.

Međutim, jednokratna promjena u strukturi financiranja proračunskog deficita i njezini monetarni efekti ipak nisu mogle značajnije utjecati na ključni mehanizam upravljanja tečajem koji proizlazi iz cjeline odnosa u platnoj bilanci i restriktivnog odraza tih odnosa na kretanje deviznih rezervi i kreiranje domaćeg novca.

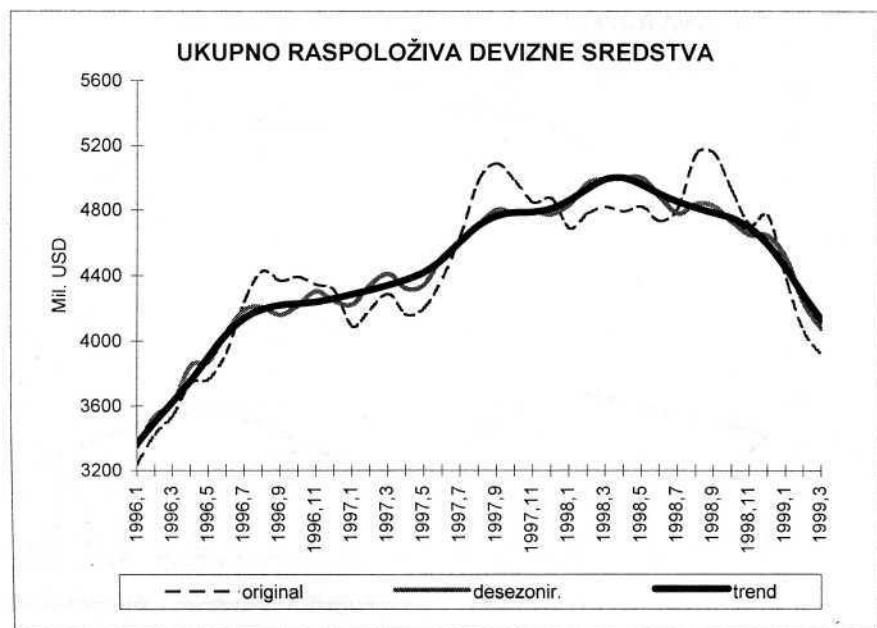
S tim u vezi, iako su kontrakcija domaće potražnje, otežane mogućnosti zaduživanja i povećano angažiranje raspoloživih deviznih sredstava za

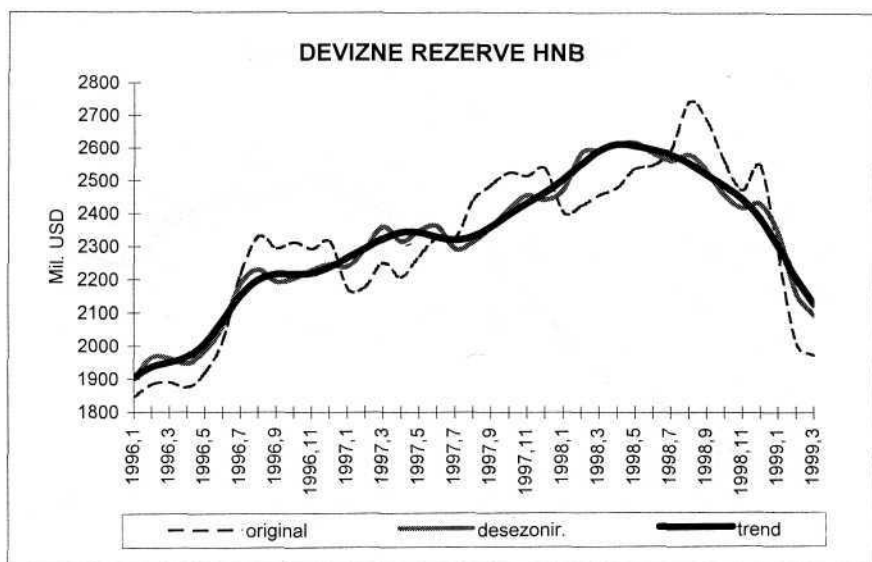
servisiranje inozemnog duga rezultirali smanjenjem robnog uvoza - čija je vrijednost u prvom tromjesečju 1999. godine (1666 mil. USD) za 13.7% manja nego u istom razdoblju 1998. i za 12.3% desezonirano manja od prosječne u toj godini - tendencija smanjivanja prisutna je i na području robnog izvoza. Uslijed značajnog pada izvoza u zemlje CEFTE (za 13.9%), Bosnu i Hercegovinu (za 13.9%) te u Rusiju (za 57.8%) što je povezano i sa manjim isporukama brodova, ukupan robni izvoz (961 mil. USD) manji je u prvom tromjesečju ove u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 11.1% te za 8.3% desezonirano manji od prošlogodišnjeg prosjeka. U takvim uvjetima, deficit u robnoj razmjeni iznosi 704 mil. USD, što je za 144 mil. USD (za 17%) manje od ostvarenog u prvom tromjesečju prošle godine, ali i sa relativno smanjenom mogućnošću njegovog djelomičnog pokrića po osnovi deviznog priljeva od izvoza usluga (broj noćenja inozemnih turista manji je u prvom tromjesečju ove u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 3.9%) i tekućih transfera.

Na to se nadovezuju povećane otplate dospjelih anuitata inozemnih kredita te rast vrijednosti dolara, tako da su - unatoč novom zaduženju središnje države - ukupno raspoloživa devizna sredstva smanjena u ožujku za daljnjih 148 mil. USD (njihovo ukupno smanjenje u prvom tromjesečju 1999. godine iznosi 856 mil.USD što je pad od 18% prema originalnim ili 12% preme desezoniranim podacima), tako da je njihova razina krajem tog mjeseca (3909 mil. USD) za 911 mil. USD (za 18.9%) niža nego u istom mjesecu prošle godine i za 16% desezonirano niža od prošlogodišnjeg prosjeka.

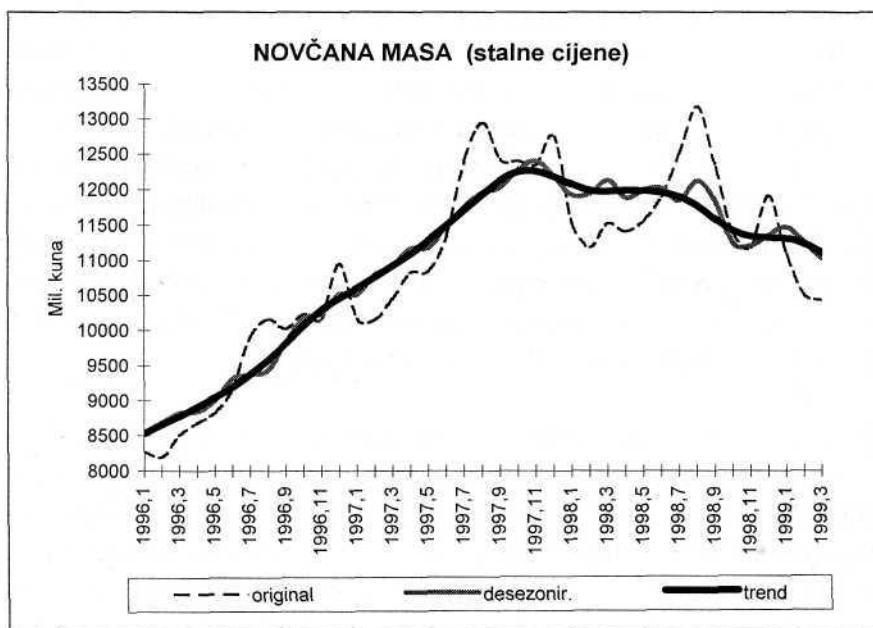
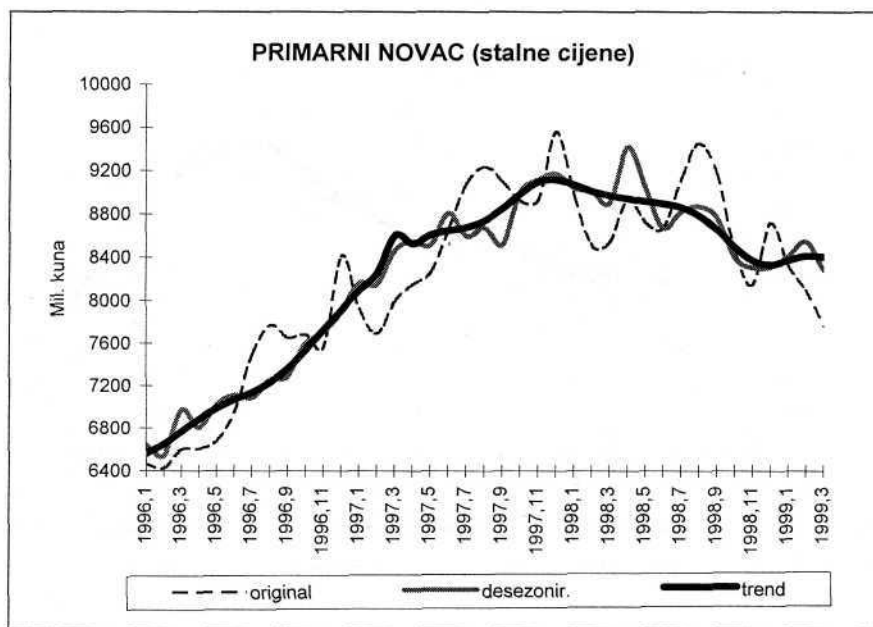
U okviru njih, (neto) devizne rezerve centralne banke smanjene su u prva tri mjeseca ove godine za 574 mil. USD i njihova je razina krajem ožujka (1974 mil. USD) za 19.7% niža nego godinu dana ranije te za 17.5% desezonirano niža od prošlogodišnjeg prosjeka, dok su ukupna devizna sredstva u poslovnim bankama niža od prošlogodišnjeg prosjeka za desezonirano 14% i za 18.1% su manja nego u ožujku 1998. godine.

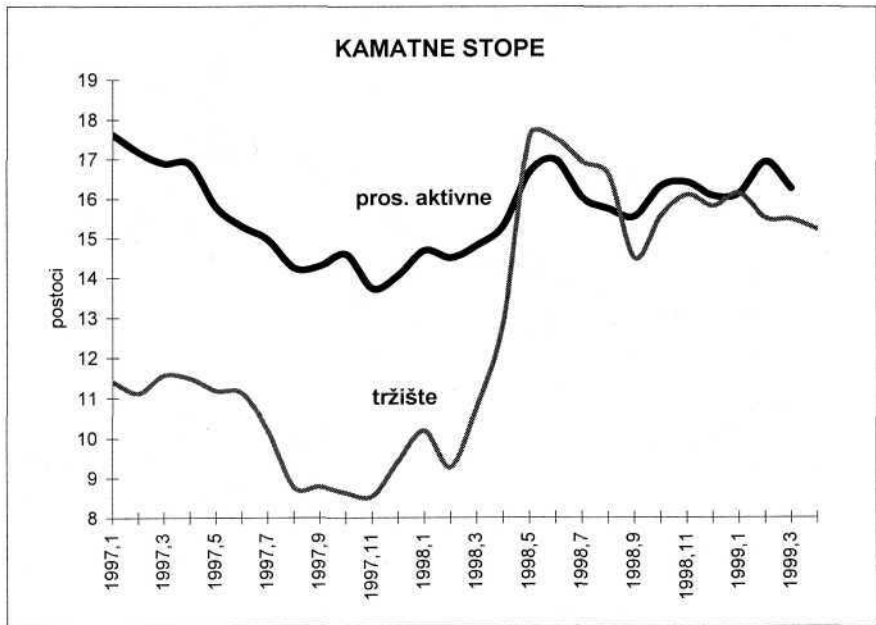

U takvim uvjetima, unatoč nominalne aprecijacije tečaja USD tijekom ožujka za 3.2% i njezinog uzjecaja na kunsku protuvrijednost devizne aktive, smanjenje deviznih rezervi i zaduženosti proračuna rezultirali su daljnjim smanjenjem neto aktive centralne banke (bez efekata prijenosa deviznih depozita poslovnih banaka iz inozemstva) u ožujku za 373 mil. kuna (za 2.2%), što se u tom mjesecu odrazilo i na smanjenje primarnog novca za 342 mil. kuna ili za 3.7%. Time je neutraliziran prethodni utjecaj odobrenih kredita iz primarne emisije na zaustavljanje tendencije realnog pada tog monetarnog agregata i njegova je realna razina krajem ožujka ove za 9.1% niža nego u istom mjesecu prethodne godine i za 5.8% desezonirano niža od prošlogodišnjeg prosjeka.

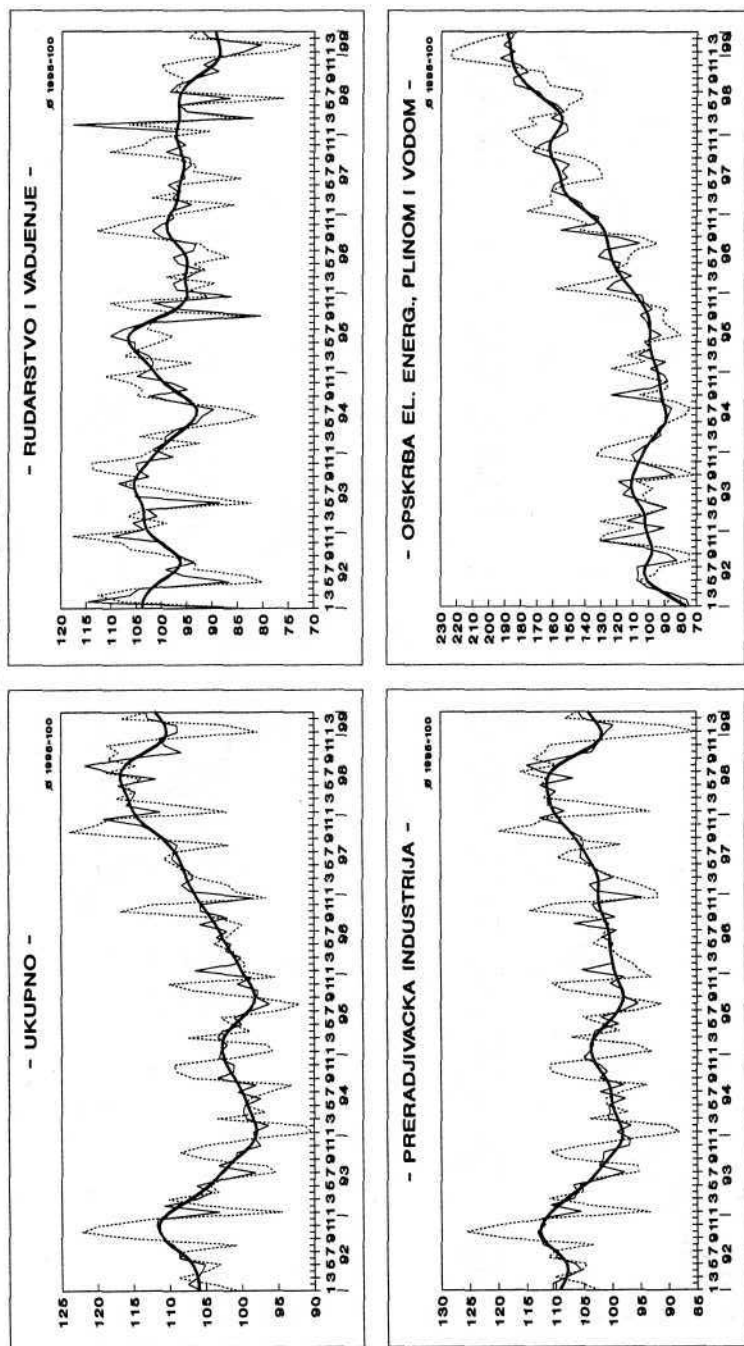
Istodobno, smanjenje deviznih sredstava poslovnih banaka i povećana rizičnost plasmana privredi (s odrazom na visinu kamatnih stopa) ograničavajući djeluje i na kretanje depozitnog novca, što u ukupnosti rezultira nastavkom tendencije realnog smanjivanja novčane mase u prvom tromjesečju 1999. godine po trendnoj stopi od 0.6% mjesečno, krajem kojeg razdoblja je njezina razina za 9.5% realno niža nego u ožujku 1998. i za 6.5% desezonirano niža od prošlogodišnjeg prosjeka.

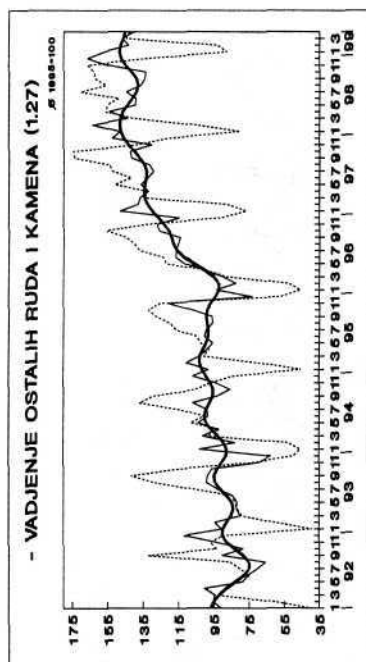
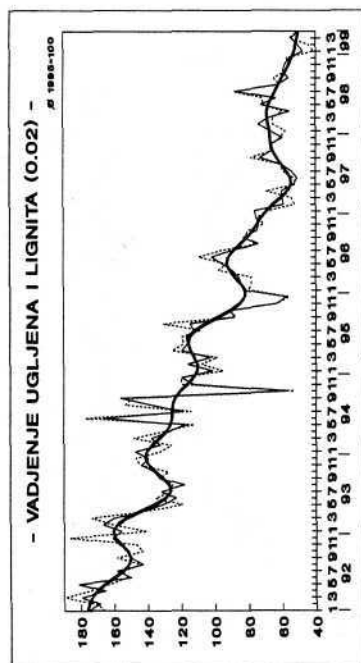
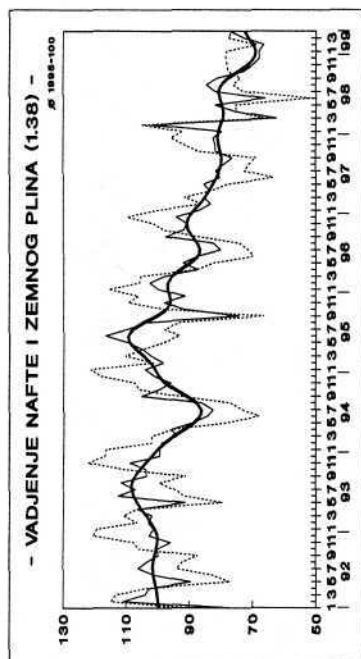
U ukupnosti takvih platnobilančnih, monetarnih, finansijskih i fiskalnih odnosa, nema značajnijih promjena niti u tendencijama prenijetim iz 1998. godine na području kretanja u realnom sektoru. Iako je tijekom ožujka i travnja zaustavljen pad ukupne industrijske proizvodnje, to je prvenstveno rezultat porasta proizvodnje električne energije, dok se prerađivačka industrija i dalje suočava s problemima smanjene potražnje na domaćem tržištu i u izvozu. Ukupno, industrijska proizvodnja je u razdoblju siječanj-travanj za 2.9% desezonirano manja od prošlogodišnjeg prosjeka i za 3.0% manja nego u istom razdoblju prošle godine, u okviru čega je proizvodnja u prerađivačkoj industriji manja za 6.8%. Pad domaće potražnje za 13.5% uzrokuje i međugodišnji pad ukupnog broja noćenja u turizmu za 9.8%, dok je - prema podacima za prva dva mjeseca - promet u trgovini na malo realno manji od prošlogodišnjeg za 8.7%.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

..... ORIGINALNI PODACI ——— DESEZONIRANO ——— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

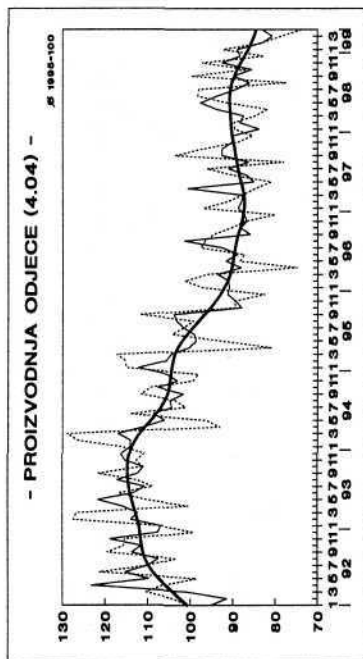
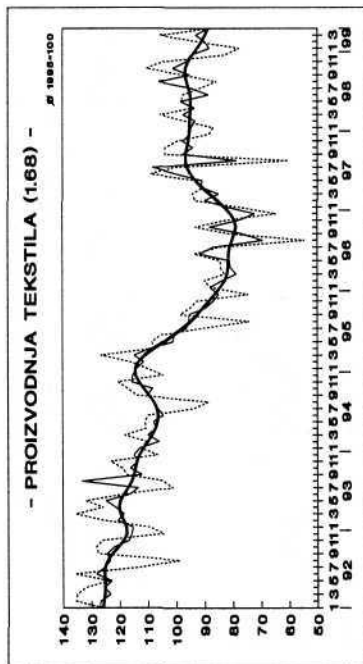
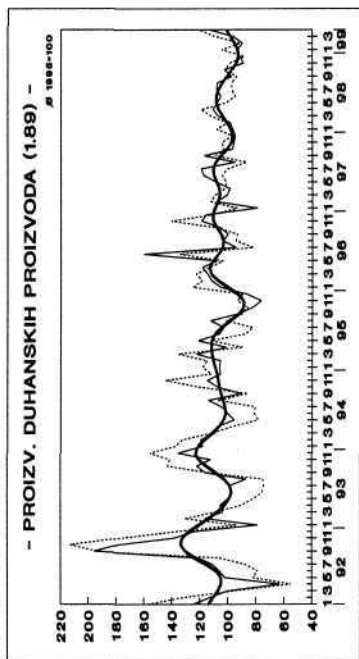
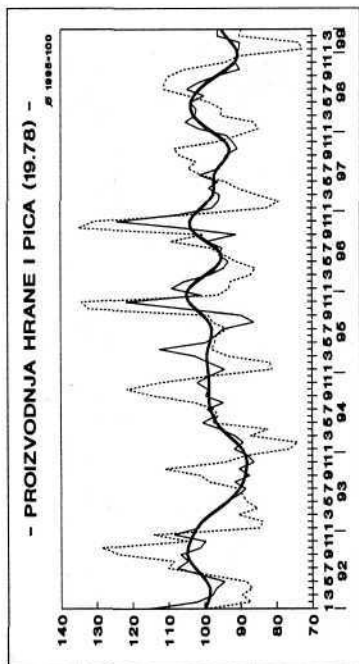

..... ORIGINALNI PODACI

- - - - - DESEZONIRANO

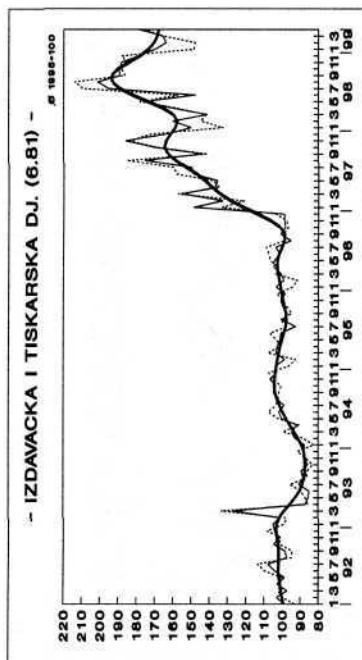
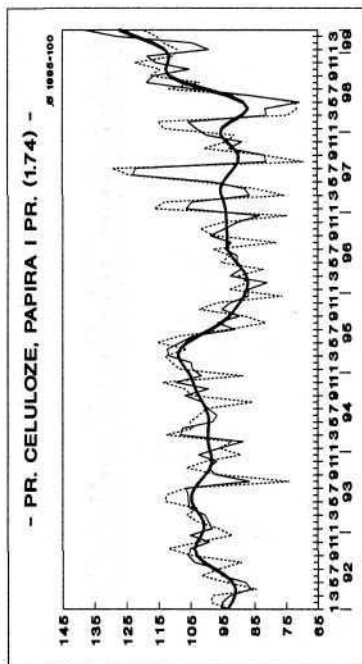
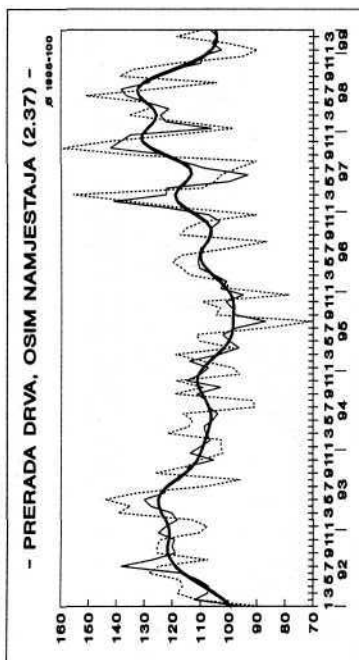
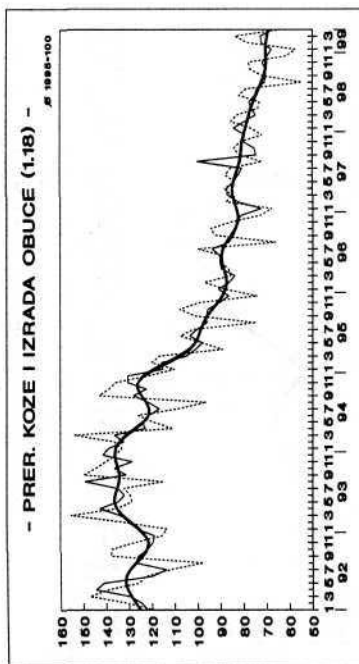
——— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

..... ORIGINALNI PODACI — DESEZONIRANO — TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

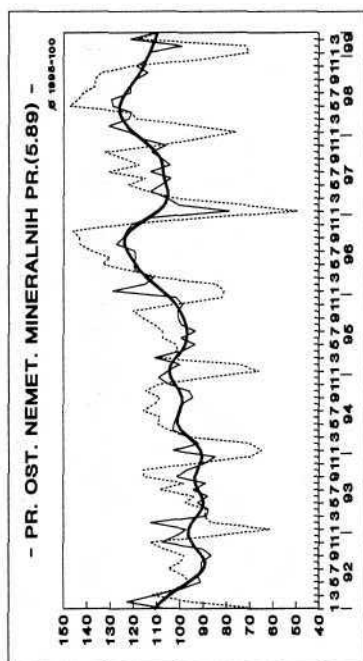
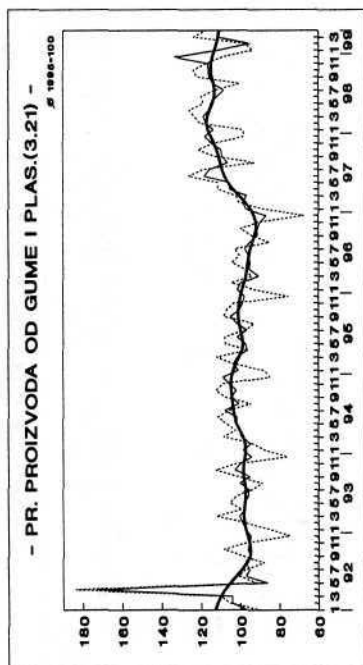
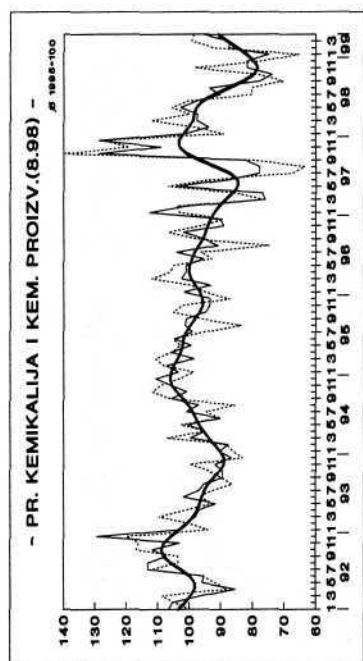
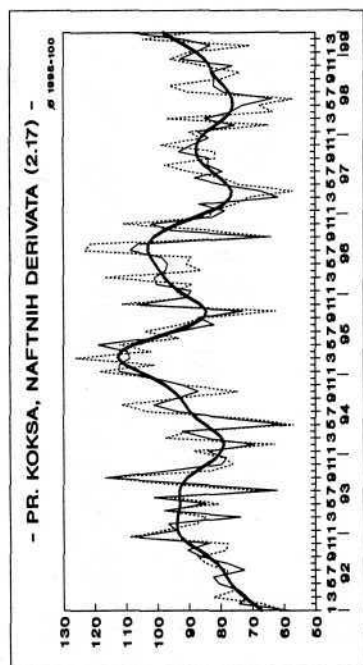

..... ORIGINALNI PODACI

———— DESEZONIRANO

———— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

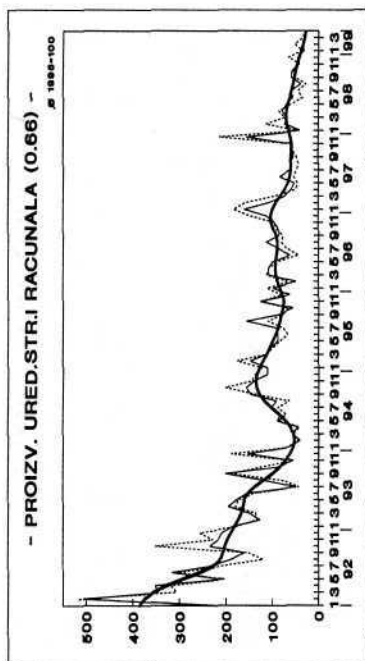
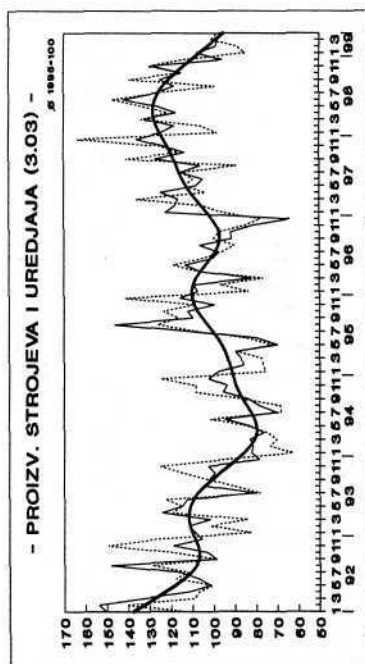
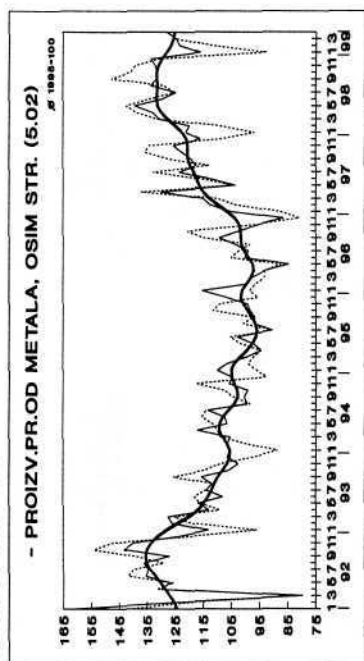
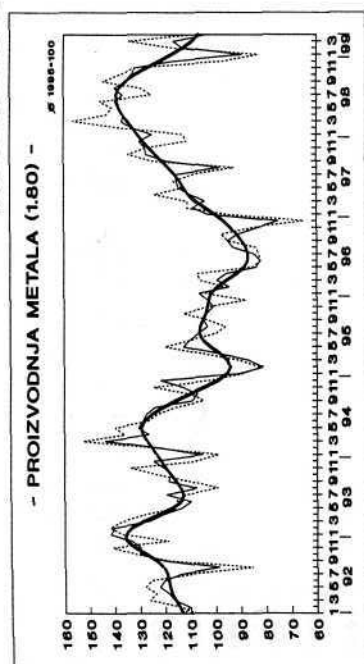

..... ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

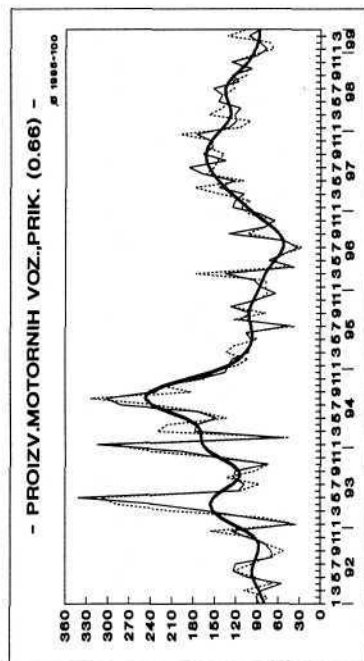
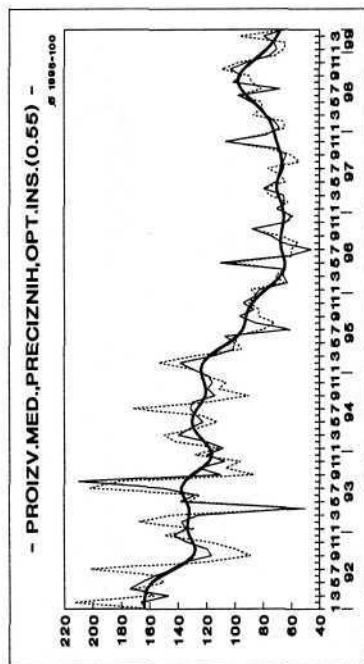
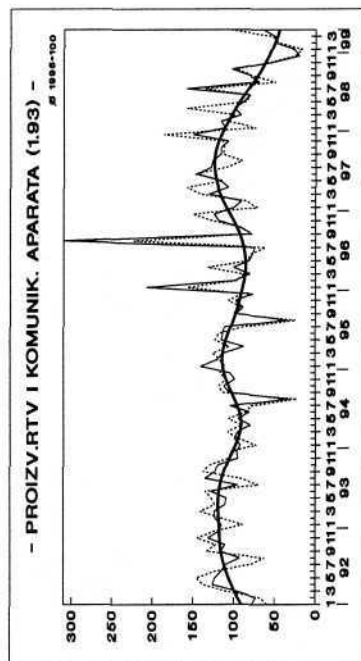
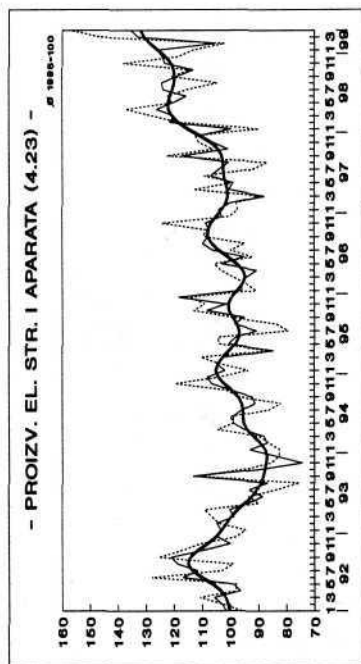

..... ORIGINALNI PODACI

———— DESEZONIRANO

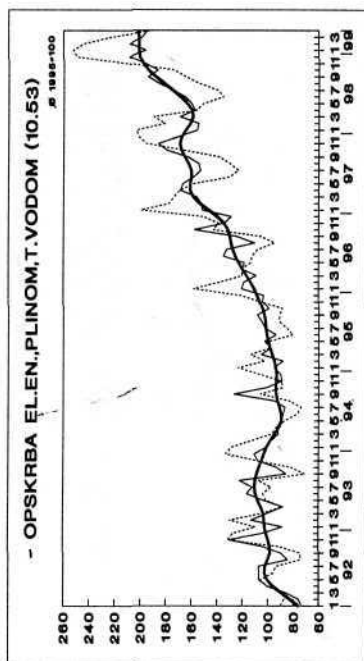
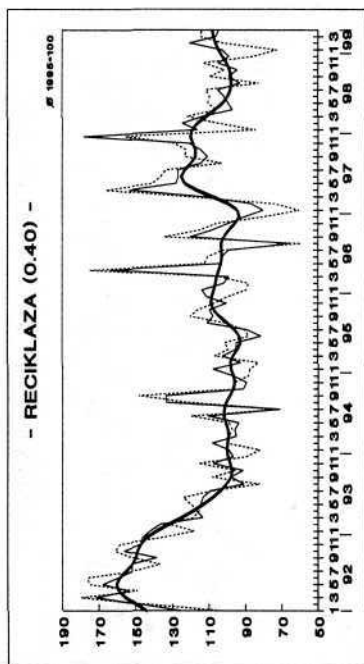
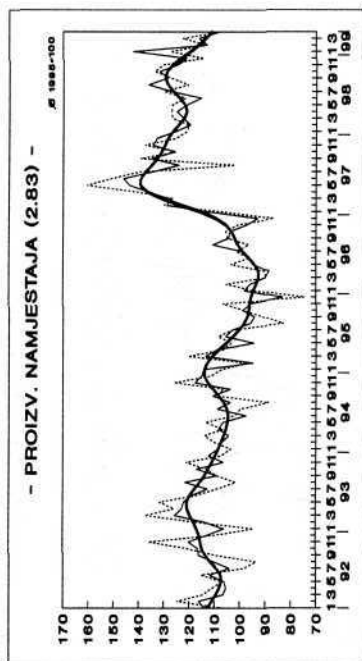
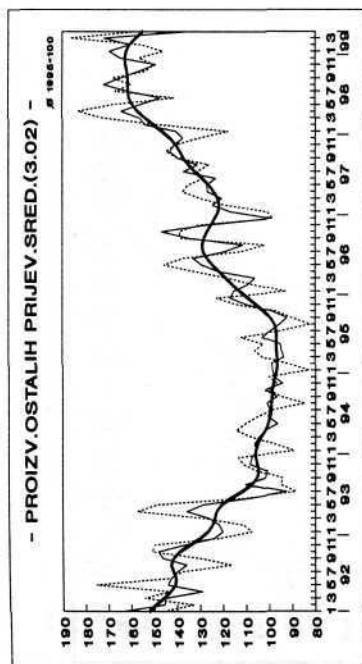
———— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

..... ORIGINALNI PODACI — DESEZONIRANO ——— TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

..... ORIGINALNI PODACI

— DESEZONIRANO

—— TREND-CIKLUS